

Posudek oponenta na bakalářskou práci

Stanislavy Kučové

Etruské a řecké chiméry archaického období

Úvodní část práce představuje přehled mýtů a Chiméře. o Bellerofontovi a Pegasovi, o Echidně a Tyfónovi. Autorka sestavila pečlivý přehled nestvůr v těchto příbězích.. strašících rané řecké vědomí, a pokusila se vymezit úlohu, kterou hrála Chiméra Zkrocení potvor, démonických polozvířecích bytostí, bylo smyslem oněch mýtů, vedle vztahu thambos –hybris, ze kterých první vymezovalo řád člověka v jeho svěřeném mu prostoru a druhé hřích pýchy, který vždy předcházal pád. Stalo se to většinou hroou herojského věku a nakonec tak dopadl i jeden z nejslavnějších hrdinů Bellerofón. V mýtu připravil i Bellerofón lidstvo o příšery, ale nedokázal jako Héraklés dosáhnout božského světa a nakonec zahynul, jsa posedlý pýchou. Chimaira předčí svou divokostí podobné bytosti, kozlí hlava nad hlavou lví zřejmě navíc i trkala a Chimaira byla jedním ze strašidel protivících se novému věku zjasněného vědomí. Příběh je prostý, ale fascinoval jak Řeky tak Etrusky a vítězství nadlidského hrdiny byla oslavována, ač on sám skončil proti jiným věku hroou nakonec bidněji než jiní hrdinové jeho věku. V mýtické chronologii byl Bellerofón dlouho před Trójskou válkou a patřil tedy k hrooum nejstarším.

V řeckém uměn započala autorka se zobrazením Chiméry o něco dříve než jiní a analyzuje různé provincie, kde byla Chimaira zobrazována. Nejvíce ilustračního materiálu je doloženo v korintském vázovém malířství, které ve své hravosti vytvořilo i další varianty nestvůr, ani nedoložené literárně. Zobrazení končí na konci archaického období samozřejmě v hravosti, nakonec i Chimaira je už téměř domácí zvířátko, které by ani hosty nekouslo.

Etruskové měli dramatické příběhy a bytosti ještě raději než Řekové, a vedle slavné mistrovské aretinské je známa mnoho dalších zobrazení. Po archaické době už se stává Chimaira vzácností, i když v rámci slavného příběhu se občas ještě objeví, snad i pod vlivem Euripidovy hry, jak autorka správně poznamenává. Jen bych měl dojem, že archaická Chimaira je stále připravená k akci, tak jako ona z Arezza, a stále také popuzena: proto bych nepovažoval za zvlášť šťastné rozlišovat dynamickou a statickou Ch., i když bez Bellerofonta se ocitá bez soupeře a v pozdějším věku je už spíše jen symbolem protivících se sil než výrazem strašidelné divokosti, kterou má v mýtu i v prvních zobrazeních.

Katalog je sestaven pečlivě, se závěry (stručnými, jak jinak) lze souhlasit, práce je dobrým podkladem pro obhajobu a pro dosažení bakalářské hodnosti (BA).

V Praze dne 18 června 2007

Jan Bouzek

Prof.dr. Jan Bouzek